

Наш Лемко

РІК ІІІ.

Ч. 16 (64).

Львів, 15-го серпня 1936.

Всіхдити дівчі в міські.

Вареса: Львів, Зіморовича 3. Тел. 257-87.
NASZ LEMKO, LWOW, ZIMOROWICZA 3.

ЦІНА ЧИСЛА 15 Гр.

Оголошення після улюбл.

ПЕРЕДПЛАТА В КРЮЧІ:

Річно 3 зол., Піврічно 150 зол., Чвертірічно 1 зол.
ЗЛЯКОРДОННОМ. Річно 1 зал. зол. або різновартість.

Слава же полоне:
Не полоне, а розкаже.

Що діється в тілі,
Чи правда, чи крикда
Ети ми діти...

Мішаний Хор при Читалині "Прогресіт" в Глусечі, поет Сміж, засновник
нині в 1935 р.

Сидить: Вир. о. Степан Головід з дружиною і донечкою — зправа п. Володимир
Масяк, диригент хору.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ.

Для 5. липня ц. р. посвячення у
головній камені під будову нової школи
було в Улючі над Святою. Поклали зліз-
кин з 300 громадян у супроводі
трьох суддівін Отців Параходів праз
з процесією війшов з містечкою Цер-
кви на площу, де буде стояти нова
школа, тут відбулося посвячення.
Школу будуть самі села своїм ко-
торим; будівельні матеріали, як же
мені дерево, сюї, а сама будова
буде коштувати близько 12 тисяч.
Люди в Улючі дуже відповіді, що
будуть мати нову школу, однако т
селя неод误解авши, що багато місце-
вих порядних і розумних майстрів

шукав праці поза своїм селом і там
мусить заробляти на кусок хліба
деколи за 50 гр. деноно, — а до будо-
ві школи в своїм селі законтракто-
вано чужих майстрів — не по всі
населення. Вважаємо, що не жаєсь
побічні люди мають рішати, хто буде
де працювати при будові школи, ли-
ше після місцевої промаджної повіт-
ністін та врадити, що за громад-
ські — це більші зможені або
призначенні самими місцевими насле-
дниками на будову школи, повинні в пер-
шу чергу дістати право своїх робіт-
ників її майстри. Так подінеться з ї-
хніми майстрами. І так повинно статись в
Улючі!

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ТИХ, ШО ВЕРТАЮТЬ З ФРАНЦІЇ

В половині липня ц. р. вернув
Максим Стамчак з Франції, де пере-
бував продовж 3 літ на заробітках,
до рідного села Бонарівка, біля
Стрижева. Він повідомає та заразом
перестеригає всіх, що будуть вер-
тати з Франції, що по переїзді кор-
дону мітка сторожа забрала бому
дорогу матерію, що він тутні собі
на оддині у Франції (1 м. 100 фр.),
згідно ця сторожа наложила так
високе мито за перевез ції матерії,
що він радише віддати свою матерію,
бо не міг заплатити визначеного
мита.

Тому, хто вертає до краю, хай
перевідстеже наперед у підпідлінні
уряді, які речі підлягають митній
оплаті, щоб не повинності непотріб-
них видатків більше втрати.

МОЛІТЕСЯ ДІТИ.

Молітва дін за Україну,
Просять для Нії світла добре.
Неволять Україну большевицький юра.
Кругом холод, темні, все те, що
Полонить чисті, сині мовзі, пиниль.
Молітва, ворос замібів ладити.
Молітва чисті ген за ті хвари
До Творця за вічніне шати,
Молітва дін: яко оторне сумнів,
Надія вічніє, минуться сні.
Молітва імара — не хан сафі;
І в дніх проїї він скріп наїзд на дуні —
Колись сам сногза молін дитиних
Знов верні хід, даст силу гой.

Олександр Левко
з Бонарівки

Вірівімайте передплату та при-
силайте належність за книжкою!

Лемківщина кличе!

Перед нами більш неподагодженими нашими справами. Одною із них є наша Лемківщина. Усім нам гарзаць відомі асі ті измагання певних чинників, що перевортають на наших західних окраїнах рівні шахади експерименти у виді православія, чи таки москаофільства. Від раду літ їде послиений залив шкідливої філії на те з грунту добреї й відчайливої малоімені населення, що живе в оточчіх повітів, як Лісько, Коросно, Горлиці та Новий Сонч.

Всі давніші й новіші заходи різного регіонального не привели бажаного й сподіваного хісса ві Троянівським, ані Іх мозковоінвалідам. Це добре бачутъ скогодні генерали без альбіка в Римському, де пишаться сторожово бережений "малац", і в Кривиці, де а такою ревностію інготуванінно "букуварі" для "братів лемків" і че бачуть що їх і дали — там, де сходиться, чи пак, зілля виходить щоразу то нові плахи для ширшої "культури на землі лемківській". Показалось, че пак досить визнань, що не під силу збити душі народу, хоча із допо гравіан наступу чужих чинників.

Автор цих радіків має повну, безсторонній змогу прослідити на місцях, що межа зливу стойть на місці. Що більше, з всієї даних та, що саме вже тепер спільнінне аусилья можна б таежу діздувати тенденції як за Дуклю і Горлиці й видобути таки из місці тринку силу для

оборони наших прадідівських земель перед розедувочими силами. Бол чи є гідні узаги такий факт у коросівському повіті, як це, що старша лемківка, запитана чужинцем (німцем) в присвяності американки, українка й поляка, хто воює: "полька, руска, лемківка, чи укрійка" — без вагання відповідає: "Ні — я не пілька, не руска, я не лемківка, а українка". Або недалеко резиденції о. Полянського, 67-літньїй старик йа вжою притягнено тугом, питав автора цих стріок: "Скажіть мені, за чи Львова: Чи хутко буде Україна? Бе ми — старі руснаки, але я маю б-ро дітей й вони всі єже українці. Вони які читають з українських часописів, що ми такі українці, а не руснаки, чебто не "лещани". — Це широкосердечні міркування безграмотного синого лемзка, а скільки його словах сила й віри в неподільності і вічність національної душі. А хіба ж не треба з великомо радостю понятити такій гарний почесні селяни у Королівському Вороблюку, як основання Дитячого Садка без спонуки такого буде інтелектуа, бож у селі немас і одного.

Також якож не хочемо сказати, що загроза минула.

Лемківщина кличе до нас братімі городом дати їх освітнім і коеопераціям працівників. Не сміємо отже бути глухі на голос Лемківщини. («Наш Пропор» з 1. VII. п. р. В. К.)

із обмеженою платню (від 1.50—2.30 зл.), що П однак не може відібрати готовікову тільки в продуктах, аби яких лиших товарах, як взуття чи убранин в інших жівін на картки. Жіль підприємець знає, що часами гріш отриманням від цього міг бути у нежідівські руки, тому за всяку ціну старається не винустити готовіків зі своїх рук. Знаю багато таких випадків, в деяких сам був свідком.

Для прикладу наведу один факт. В одного такого підприємця працювало кілька молодих українських робітників по кілька тижнів і належало їм трохи грошей. Жіль, який мав їм выплатити гено належність, не хотів винакувати готовікою тільки в продуктах виробів у його власній склени. Коли я вмішивши в цю справу й загрозив йому, що на випадок не винакування відповідності скрипайджевін несуть позов до суду — він выплатив йа половину, а другу половину зобов'язав выплатити в найближчім часі,

В цей спосіб жили опанували всі центрі, міста й містечка на Підкарпатті й заглатили процеси українських робітників і селян. А селянство замінилося в той спосіб у певного рода кріпаків, що тягнуть не посильне просто. Тягнути, бо не хотять умерти голодовою смертю. Такий промозг життя серед таких трудних обставин, серед яких живе населення на Підкарпатті.

Такий стан створює податливу почву для поширенням агітації різної маси соціалістів і комуністів.

Український націоналізм мусить за всюку ціну допомогти українському робітникові й вислідуванню бідному українському селянину; зорганізуватися в українські національні спільноти, щоб могти боронитися перед виснажкою різних лихварських пивок. За приклад, як це зробити, може нам послужити сучасна Італія в Німеччині, де праця робітника у великих пошанівку, а назва «робітник» є почесна назва.

П. Розкалевський.

ПЕРЕКОНАЛИСЯ.

До війни було богато каштапів у Лемківщині, але коли дівки з них побули на землях бувшої російської Імперії і побачили, що там живуть також Українці та як з ними поводилися «властимуши», то по поверненні в рідну село змірилися зі світом і їхніх сімей стали працювати і інших закликати до праці на рідній землі. Однак не всіх ще таке справило, бо ж дистати до рідного села та вибрали їх на якесь становище в громадській господарській установі, то вони на рахунок громадських грошей почали споряджувати «Русский Голос» та ріжкі каштапські земи, а для звільнення очі «Новий Час». Так було в Бонарії. Та помінялися, як думали, що народ не запримітив Іхного впорядку до старого й народ таих хитризин програв. Слава Бонаріча! Та бажати би, щоби в громаді землі а інших гроноах вміли так припевляти й з обрудами так сажо поступати.

«ЦЕНТРОСОЮЗ»

Львів, ул. Зімбровича ч. 20/22.

партія міла пасажирського відрубу до правильні мінти з запахом, міло толстове (троянів формат). Міло до голенини: мінти з вадкої наявністю. — Занімається спортом: міль, безкоштовно, фасолі загравано. Має на складі: ізчучні потою, масівна, господарська: житниця і приладдя — Все українські Коеоперації на Лемківщині робіт' заможніша, які відмінно в «Центросоюз», Львів, Зімбровича ч. 20/22.

В путах визискувачів.

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ЛІСОВИХ РОБІТНИКІВ.

Мешканці Підкарпаття Лемківщії та Бойки, найкоже виключно малоземельні а безземельні селяни, які живуть із праці руки ітворять величезну проміж лісових робітників. Коли б хвиляло не стало праці в лісі — то не погорджують також і юноші працюю, як при будові доріг, направі містечі й ін. Однак, на жаль, між цими робітництвом брак підпримеччини людей і звідси виходить також, що між кожною дерево-юрою фірмою і лісом імені робітником-українцем посередині — хід. Число таких посерединників залишилося під величезним фірмами і в обороті (вигідно, десять і т. д.). Жіль підприємець, занесений працю кільком десяткам робітників, використовує за беззбісного робочу силу, що й так його тягне в карбах, що годі йому відривається від одного, а пізні до другого до праці. Нераз бував так, що робітник працює по кілька тижнів

Перлинни українського письменства.

(Продовження).

По дорозі стрічаче Ігор свого брата Буйтру-Веселода, Славина й хоробра дружини в цього князя.
— Все від трубами славите —
Під шлемами пашене
І годоване конець копя,
Всі дороги передбули;
Најужні в них лухи,
Отворили у них тури,
Скачут сірими вовками
В чистому полі без обажі,
Щоб собі добути чести
А хвальні свому слава! —

(Переслів В. Шурата).

До першого боку прийшло в лютому рано. Ця перша зустріч привнесла українським військам перемогу.

Лототяни всіх поганців,
стрілами пішли по полю,
красивих бранок, Полоцьчанок
залипичкою в неболю.
Брали золото, павловки,
коробії оксаміти.
Опевчаними, кожухами
почали мости мостити! —

(Переслів В. Шурата).

Та полон, розбігнівшись при першому зударі, змоб'язували всі свої сили її другого дні вранці застутили під часів українських військам. Помічно до завждиго хрінавого боку на березі ріки Кагля.

— Сперед світа до вечора,
А з вечора до досвіта
Летять стріли калені,
Брячуть шаблі є шеломи,
Тріщать списи гартовані

В стезу в незважному полі,
Серед землі половецької! —
Земля чорна, копитани,
Погорна, поритав;
Кістьми земля засіма
А кровлю політав...
І бились десь,
І другий бились,
Та коли післядень на третій
Поникла Ігореві стязі.
Ограк на березі Кагля
Брати різинись, бо не стало
Кровинівна! Допирівали
Хоробрі Русині той пир —
Сваті упали
І самі простяглися
За землю чорнавську! —

(Пелеш Т. Шенкена).

Українські війська лягли головами на поті слави. Недобіткі попали в почесний полон, між ними князь Ігор. В неболі перебув він більш року. Потім удалось йому втести при помочі конюшого Овкура.

Сумна вістка про погорів українських військ понеслась по всій Україні. Збліався кійський Свято-слав відмінний, ків і рані українських дружинників, закликав князя у похід. Але голос його предував без підгучу.

Ненадія Ігоря отворила половиця дорогу на Україну. Кинулською на неї знова загончи, один під проводом Кончака пішов на Переяславщину, другий під Глуком залив Посеме. Поросся в Чернігівщину оборонили князі, вийшовши Половцем на зустріч. Д. б.

Франц Ковковський.

Культурний рух на Лемківщині.

Було ще й інші причини. Одна з них — наша нехіть до кожної, не відчиненої праці. До війни було в нас багато кандидатів на „героїв“ чи „народних оборонців“, якщо цих по-честі можна було добитися легким способом. Ясна ріка, що праця в Східній Галичині була не сто відсотків лекша, ані ж праця на Лемківщині. Тут треба було здобувати терен, приблизити довіру населення, там у Східній Галичині, було населення скітськ підготовлене. А ще треба мати на увазі те, що населення Лемківщини ще й тепер ставиться недовірчично до всіх „чужих“, а „чужим“ укаже вино кожного, кого ближче не зваж, хто не з „вого“ є за“. Ця недовірчість, ще й тепер притноє значно всікму працю по селах, а що гірше, вона — при ни-

нішніх обставинах — може й... оправдана. Лемко переконався через на власній шкірі, що годі буде підтримати згодом з однаковою недовірою дивитися на приятеля чи воюга.

Тої, що праця на Лемківщині була важка, кожний старається сказати що мещасну країну, де треба будо добре напрощуватися й — наїчастіше — не почути за це не відь доброго слова, коли за таку саму працю в Східній Галичині можна будо називати почетней, стати як не „славним“, то байди „зідомним“ громадянином. А ще напад на Лемківщині буде більшій, ані ж у Східній Галичині. Тут треба було замінити гриш напрощуватися, там цей гриш пішов легко.

Еміграція та американські доли,

ри, що зими щедро підтримали емігранти лемки своїх рідних у „старому краї“, повинні значно підвищі, коли Лемківщина захопили були в свої руки русофили.

Грунт під русофільство підготували на Лемківщині мадярська революція та похід російських військ из поміч австрійському царству в 1849. р., що очо революції здавти. Мадярські „революційні війська“ наївності чимало Лемкам по цей і той бік Карпат. Грабунки та знищання не візані, аж війська „русского“ царя здійснили переволюцію та злагоду Лемкам підхідти.

Згадка про це та оповідів про можливість „руського царя“, та його армії лишається потім довгі роки в пам'яті лемка.

Далі прийшли роки абсолютного режиму в Австро-Угорії, що похизував більшість нашої інтелігенції в обличі будофільської ідеї, а знову слів залишили, що інтелігентів під ті часи на Лемківщині — це духовенство та вчителівство.

Складало ще й так, що передостанній перемиський епископ, що йому підлягала Лемківщина, явив ѹго попередники, схиляючись склоном до партії „староруської“. У покемпіону Чехоміча, що став першим скінським співчотом поводівши, було чимало різних та сконів теж „староруської“ партії. Багато з них опинилося на парохіях у Лемківщині.

Опининишся там, почує вони в тому напрямі осідломлювати насліднення, винесовати та ширити серед іншого ідею „единії медичного“.

Кожний, хто знає передвоєнні часи, пригадує собі, якій великий вільне мало за наш народ духовенство.

ДО БРАТІВ-ЛЕМКІВ.

Прошу! Брате Лемку зі сну меної.
Лих година на Тебе вже —
Невідом Тебе, також сам супрі —
На ту дорогу ведуть Тебе.

Ця ляда дорога — то підла робота
Господнів русів-захватів рабів
Не слухай! Не вірі! бо не все готова
Прислугані-невільники царів.

Це ті, що вносять розлад у народі —
Це ті, що продавляють а честь!
Це ті, що съюз нещастя в нації!
Вони гірші ворогів, гених іх геть!

Г. О.

Явощо хочете, щоб „Наш Лемко“
виходив у збільшенному обсязі, самі
вирівнайте передплату та прислий-
те нових передплатників!

Перша просвітно-кооперативна нарада в Сяноці.

За ініціативою п. інсп. А. Ган-рика, редактора Р. С. У. К., відбулася дія 17. червня 1936 р. обласна коопераційно-просвітна агентка, скликана Лемківським Союзом Кооперативів і Філією ТВА "Просвіта" в Сяноці.

Присутніх було 72 делегатів з сянівського, ліського, березівського, короснівського та рівненського повітів, а саме: 40 відворчуніків від 26 кооперацій, 32 відпіоруніків від 25-ти читалень та представників по-вітових установ від Сянока, як та кож запрошені сянівські гості.

Нараду відкрив др. Блавацький від Л. С. К. і Філія "Просвіти" ко-роткою промовою, почили обицяни про від о. декан Іван Цегелик.

Виголошено коопераційні й освітні реферати. Перший реферат виголосив інсп. Антік Ган-рик на тему: "Висаді доброго вільяму кооперації району продовж 10 років". Опісля на тему: "Просвіта" матір кооперації її співпраця з кооперацією з "Просвітою" відчинив реферат Петро Венгльовський. Делегат "Маслосонозу" інсп. Денисюк Осип говорив про молочарський стан у кооперації на подвидневому заході й порівнянні його зі складними повітами та відмінно прокоопераційним курсом, ім'яною "Лемківським Союзом Кооперації" у Сяноці й пайбону у біжчому географічному Ю. Крайчик.

У висні напа ухилило одноголовою резолюцією, відчитаною др. Василем Потребинським з девісаном по правах зі сторони присутніх, слідуючого змісту:

1) Нарада стверджує, що "Просвіта", "Рідна Школа" і "Сільський Господар" є установами, які несуть спідомість і знання в національній масі та українського народу, а їх співпраця для нашої людності в еліті та місті одиноковою і нічим честупливіше школою в справах господарської організації взагалі та зокрема в усіх родах організованого купівлі споживчих товарів і зиаряді господарських та в справах продажі хліборобських продуктів і заробітків.

2) Нарада визнає широкі маси поганевно-захищаних постійні більшість заслуг обедніться в "Просвіті" і Кооперації та всюди встигти ти "Просвіти" так, щобі відійти чакунине да, національної співдомості доходило до найтемніших захудаль та обхоплювало найширіші часи Українського народу; Кооперація всюди встигти так, щобі в них спріяті діл асі вчілись господарського патріотизму, порядку, чистоти, найточні-

шого використання обов'язків, налагоції солідності в завдікуванні до ручних фондів, належної обслуги супроти своїх і супроти чужих.

3) Нарада визнає Читальні в Кооперації на місцях тісно співпрацювати зі собою, між іншим чрез вибрання відзначених грамдіян до органів одного й другого ро-ад організацій, та вимагає, щоб кожна кооперація була членом "Просвіти", "Сільського Господаря" і "Рідної Школи", точно там пла-тила вкладки та крім того підтримувала частину щорічних зисків все про-

сподарські й освітні організації і визнає, щобі таких без освіти на суспільне становище, не брати в рапубук як повнопартійних членів су-спільства, бо на поперти заглузи-заглуши тільки реалії, активні, солідні, обов'язкові і в цей тяжкій час до найвищого ступеня жертвенні одиниці о безсумнівних національ-них переконаннях, — з те якожи, ни легкодухи, або ці, що, зловжива-ють наділеним довірим, чи будуть дикими шляхами, як негідні, без чести і громадської добліж. Якщо такі одиниці темні й неграмотні, то треба їх сильно, витрівало й пляво-во освідомлювати, якщо ж вони о-

Учасники Просвітівсько-коопераційної наради в Сяноці, на площі Українського Народного Дому. По середині Вір. о. декан І. Цегелик зправа ВІ. п. інспектор Антік Ган-рик, ліва др. Василь Блавацький, Вір. о. канонік Петро Андрейчик і інші учасники. У долі сидить п. Петро Тимець з Синева.

значувала як датом на культурно-освітній цілі. При праніннію про-давачі, чи інших урядовців коопера-ції даніти першінство заслуженім прадідникам освітнього руху, так, щобі далими поширювати свою книжку й обговорювати при кожній нагоді прочитану літературу й житті без учину стояти на службі розвитку рідної культури.

4) При кожній кооперації по-винна буди хобі неєліка підприємництва бібліотека господарських видав-ництв і кожна кооперація повинна передачувати та поширювати між своїх членів "Коопераційну Роди-ну" та другі національні будючі часописи. Фінансові засоби на куль-турні потреби є в кожній коопера-ції, що в ній Управа і службовики не дозволяють повірінні їм май-ном, та в якій організації не буде, а щораз удачливішою, притяга-ючи до себе всі закупи коопусментів і концентруючи збут сільських про-ductів.

5) Нарада висказує погороду тим громадянам, що оминяють свої го-

співні — чи інби освічені — шкід-ники та непотрібі, то їм треба від-плачувати їх власними засобами вібго їх всходи оминати, стоячи відчено із любопіті тільки при по-звітництві їх суспільним отрядом громадян: працьовитих, чесних, творчих і для громади жертвених.

6) Потреби українського насе-лення на Лемківщині взагалі, а мо-лочарської організації, певто пра-вильного й всебічного й охоплення, та розвитку, зокрема вимагають безумовно основанні самостійного підділу "Маслосонозу" Сяноці, то-му нарада прохоче Управу Централі-ального Союзу такий відділ, без зай-во провозлики, у Сяноці урхомоти

На цім закінчено нараду, яка протягнулась понад чотири години, відісланням національного гонту. По нараді відбулася сильна звінка всіх учасників наради на площі Українського Народного Дому в Сяноці.

Всі письма й листи адресуйте:
„Наш Лемко“ Львів, Зімовича 3

Новинки.

Грім запалив нафтовий шиб. У Бітківці вдарив грім у нафтотрубу фірми «Польська». Шиб згорів за кілька секунд хвилини.

Доменінні з Волині для англійців. Не сісм видомо, що загляди при знають лише доменінні (струмінні) а дощок, що не мають суків. Це не користна тартак у Смілі из Волині та витинна дошка без суків, щоб висилати їх до Англії; там робята з них доменінні. Таким чином багати по смерті мають англійці „тісній“ контакт з українськими землями.

Перший український нафтотрубний шиб у Михайлівці. Недавно посвячено в селі Михайлівці (Бойківщині), біля Дютонівки, перший український нафтотрубний шиб іменем великого Українського „Короля Данила“, що почав пробне верчання.

Згорів багатий млин у першій половині липня ц. р. в селі Вижне біля Чудища.

Польсько-французьку умову підписали в Парижі Польща та Франція. На підставі умови обі сторони запевняють собі більшу вільності у вимірюваннях різьливих продуктів, знижують та додаткових зобов'язань та угоджувати.

Зборка по пам'ятник Маркіяніві Шашкевичеві парку УВШколи в Стемфорді, Конн. збиралася 1. квітня 753 долари. — Про європейчі факти України в Москвонських гоніннях до С. Демидчука, 3. травня в Народному Домі в Нью Йорку. З учасниками 200 було багато чужинців, які захоплювались іменем справою. — В Єннізбет, Н. Дж., зібрали українці ізчиши землями, що потепільні від почеси 152,45 доларів, акції помочі для життя всім організаціям і пресою.

Незадовго почалася драма О. Лугового, що й ставить по всіх колоніях з ентузіазмом. — Н. Ільїн і І. Квашинські підбуриви в Злучених Державах спеціальні курси (в державних школах) по вітрапленості (балансові й фінанси). — 17-літній Микола Дужин, безробітний, хотів скочити на трамвай потяг в Гондо, Альта, але скочив так нещастно, що впав під колеса і згинув на місці. — Українське кооперативне в Сєдловіх бечеться цього року до будови «ласного будинку»; в тій цілі заснований Комітет поборів вже усі землі. Боже помагай!

Грекат. громада у Брукліні (Злучені Держави), закликана від право-славних, які вибралися, цекову. Попільшання і реставрація почтять до осені.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Паміткіть за Лемківщину.

Дні 6. квітня ц. р. відбулися в Меджигорії, Під. відчинили п. Михайла Дудри, підпоручника старокраївської „Прозайти“.

Відчин підбувся в парохівській івлі, хоч був будній день. окремою оголошенням віде не було, тільки парох Вар. о. Е. Міньянів захопив у церкві парохія, щоби привітати послухавши про Лемківщину. Голос цей знайшов відгомін, бо гая, що містить тільки 250 людей, буда заповнена.

Відчин відкрив Вар. о. Міньянів, обяснивши присутнім його ціль. Делегата Дудра всі привітали троїєм оплесків. Всі слухали з зачарованістю. Вони тепер читають лемківські мови, бо вислухані курсу лемківського „Союзу“ від самого лемківського Троханівського.

Бесідання показало присутнім, що му ми маємо називатися Українцями, а не іншими, якщо не зважити слово „руський“ і „російський“. Було також на цю тему запити, на які п. Дудра на задоволення всіх відповіді докладно і ясно. Лекція за була дуже інтересна, бо всім дуже подобалася. Багато присутніх говорили, що таких лекцій треба нам більше й частіше.

Потім Вар. о. Міньянів захопив усіх, щоб вибрати комітет, і він ділі працював би для допомоги нашим братам у своєму краю.

Выбрано комітет у такім складі: Йосиф Терещенко, предсічник; Іван Оніщукович, секретар; Теодор Яворський, касир.

Вибранний комітет взявся до праці, а в неділю, 2. серпня, уладлив на дохід. Лемківщині післяк, на котрий запрошує всіх українців з оглядинами. Цей післяк відбувся в Нью Йорк Таня Пірк, між Мейвія і Маганій Плейн.

Іван Оніщукович, секретар.

Кооперативне Товариство

«РІЗНИЦЯ»

в Самборі

поручас свій багато засобленій склад всіх церковних предметів. Направляє стабілізованих по найдешевшій ціні. Приймає замовлення на іконостаси, престоли, проповідні скамінці, золочені іконостаси та іконостаси первов по цініах найнижчих

чики за повною гарантією,

Лемківська хата.

ХТО ПОДІЄ „ТРОХАНІВСЬКИМ ШЛІХОМ з ГОРЛИЧЧИНИ?

Криницький „ЛемкоСоюз“ почав свою гаведну роботу від днів навчальний учитель українців, а всілякі з тим прийшли масові перенесені відбігли одніння у корінну Польщу. Цей стан триває по нинішній день. На місце виселенців приходять по-нові. Вони тепер читають лемківські мови, бо вислухані курсу лемківського „Союзу“ від самого Троханівського.

Ніві нова карavana учителів відходить з Горличини. Довгоїтія учителька з Квятонка п. Лішотова макарче кудись на захід.

З Ліщин відходить п. Бєстачиня, донька учителя лемка, також десь на чужину.

Учителя Жижка з Лісія переносять на енергетику.

То були найже останки залишків учителів з горлицькому повіті. Кінця.

Тепер же во буде кого висилати на „троманівський шлях“. На Лемківщині лишиться сам і Троханівський (він учитель!), та його славні автогонки в Горличині: Польщонич, Вислоцький, Юрконоський, Самі „руски“. Але іх не багато. Як пальці на ойці рукі. Пали з „ЛемкоСоюзу“ зробили своє українців учителі не буде в нашому повіті.

Але друга штука господинам Сьомакам важе не вадиться. Лемко не можуть себе запородити. Свої мови, релігії, та національні присвяченості до 40-мільйонного українського народу не можуть „лемкінські“ телефони та Троханівського звезды під чужу скриху.

Горличині донго спала причарована москалофільським здіями. Ніс її скриху будиться до іншовільного життя, забирає розгону українська стихія, по селах ростуть кашти, видовищі української молоді.

Тому ті учительські експерименти не захитають духа нової відроджені Лемківщини.

ТЕАТРАЛЬНА ВИСТАВА.

Аматорський Гурток при читальні „Прогресія” у Володжі, біля Мрії голоди (Синюччина) підготував виставу „Дай серго воло, заведе ти не волю”. Аматори вивчалися зі своїх завдань якнайбільше під умовою кермо та згадка проміні студ. Любозиря Пелеха. Давнє лише, що не надто благато було присутнім на спектаклі, але це може треба заслінити горячими життюми. Всі знаємо, що Володжане дуже люблять культуру та працю й їх хай буде запорукою для молоді, щоб не занехошується та дальше працювати на підсвітніх обсягах своїм селам. Життя в ідеїна праця вимагає декомі та пощади — про те повинні тягнити їх, що бажають наподіб крашного лінта. Чим більші непадки попереджують наші змагання, — тим гризливіше буде побудоване діло. Лише слабі або ледазі юноші зникаються. У міцного невада гартує духа, — а нам усім якнайбільше гарту треба!

Слайд також згадає, що сидмана молоді Володжі під працюючою творчістю „Районової Молочарії” п. Л. Пелеха вивчалися гарчи в уложеній академією 10. роковині смерті Головного Отамана Українських Військ бз. п. Симона Петлюри.

„ХІТРИЙ МАЛОРОС” — АБО Т. ЗВ. КАВОВІ САДКИ.

Декількох покінчень семінаристік — розуміється — неукраїнці, щоб приподібнати (догадайтесь самі — кому), та в цей спосіб заслужити собі на посаду, пряманюють біду, головну (відомо, бо тепер переденої!) українську літературу до себе та булками й кавою гуртують їх в садках. Тут чути дітей співати чи дернацькі вісні, дівчини звінки, як також чухої для нашого українсько-католицького обряду молитви. Діти хохлати щодні з горючими до того „кавового” садку, як по синчичу воду. Таке лістється в Лодині, Шляхецькій Добрі, Семушевій та в зручних селах.

Щож, годі знивулюється маленький дітям, що вони біжуть там, де дають горючі, „солдажені кави” та ще більш булки, — однак не хочеться вірити, щоб ця тепер солдака кава не зникнела скоро батькам та дітям. Пожирим, — побачим,

Учимайте лінчине знаменитої цикорії „ЛУНА”, запровадженії кави „ПРАЖНИК” і солодкової кави „ЛУНГА”, наробії Української Кооп. фабрики „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ”
Львів XV., вул. Черновиця 2.

ЗІЗД „РУССКОЇ СЕЛЯНСКОЇ ОРГАНІзації”.

відбувся в Синюці в дні 21. червня п. Р. Представником газди був адвокат Мокрицький зі Синюці, Він, у звіті з діяльності північної (на панері!) Р. С. Оції склав (дуже влучно!), що ціла діяльність продюж останніх п'ятьох літ цієї організації не принесла жадної користі та не учінчалася бажаними успіхами; організатори (які? пр. скл.), міцного не робили з війском того, що сам „господин” Мокрицький був ро вчитальні Качковського в Бородянку, а другий раз — сам не пам'ятає — єв. З величним жалем, — каже — треба признатися, що міцного не робиться — що ми (щебо Р. С. О.) з еро — або іншими землями вину звалимо на „Лемко Союз”, бо він шкодить Р. С. О. в й політичній роботі. (Тривоніт народ: що добро — це „політическа” робота? — зам. скл.). Слід піцареніти, що п. Мокрицький настільки характеризує людину, що не закриває правд в блюзову — як це інші чи-нити, але цишио признається. Це не подобалося Переломам, що стали боронити „Лемко Союз” — молчаня — тут вина не по стороні Лемко Союза, але брак фінансової інституції спричинив застій в роботі. На думку ара Перелома, треба конечно заложити „Лемковський банк” (з кого вибрати директором? зам. скл.), тільки конче зорганізувати селян в тій інституції та змусити їх до вильду (ісма що — дуже гарча думка! аж мало послухати... зам. скл.).

Дальше каже Перелом, що „Маслосоюз” розсідається в твердні „руського” народу й дуже добре розвиняється на школу „руського” народу (господинам з Синюці все ще синяє Москва та її рубль! пр. скл.).

Голос зі салі:

— „Маслосоюз” точно й ревно впливає, тому розвивається!

Врешті зібрани почали скіртитися над „Бесідком” (негордій діл у Синюці задовінений як-тільки місяців!), обвинюючи себе взаємно. Порушували також справу „лемковського букваря”, щоб ця бого місце „надати старотатцівські або кирилическі писаний учебники”. (Теж не зла думка — сам раз гідно Переломі!)

Обвинювали також взяття більше до освітньої праці на селах, приїздити з чимось (може з центрифугами? — зам. на скл.), щоб рутикати ще останні (чого? зам. скл.), бо тут в „колишній руській твердині” пов’єтствують українські інституції, а ми (собто Переломи, „сміюч” й інші

сплати — пояснювачі авт.), що дні нижче падено — ратунику — селяни поможуть створити банк (тоді ще стане за кілька літ важким! — зам. на скл.).

Окремих пояснень ще будемо до цього зізу додавати, бо кожний легко дістався собі цю пісочинку.

Припустій.

ЗАБОРОНА ДИТЯЧОГО САДКУ.

Північний Кружок „Рідної Школи” в Синюці вже до старости в Березові прохання в спрямі дозволу на дітлашні садок в Улючу. Довішн час не було жадної відповіді, вкінчі що березівське старство доручило рішення такого змісту — (подавшись за „Лілом” ч. 162):

„Starostwo Powiatowe Brzozowskie, w Pol. 6/51/56, Brzozów, dnia 6. lipca 1906 r. na rzec pana Zespołu Dr. Wanczyńskiego w Saniolu.

Na wniosek pana i w sprawie zezwolenia na utrzymanie ogrodu detskiego w Uluczy edyktanego powołaniem na utrzymanie tegoż powołania w Uluczy jest jasny i jednoznaczny. Kolonia ta jest jedyną jednostką gospodarczą Sanktii Sosipoli, przeto nie nadchodzi konieczności utrzymania ogrodu przez P. T. Towarzystwa.

Od tej decyzji przystępuje prawo użyczenia odwołania do Urzędu Wojskowego w Lutogni wiercza tam, St.-ostenar w ciągu dni 14-ni. Wtedy od dnia następnego po doręczeniu napisanej decyzji.

Za Starostę powiatowego Marliczek Wiesław.”

Північний Кружок „Рідної Школи” в Синюці вже проти появленого рішення споєслюючи ректора до Львівського Воєводського Уряду. Як що справу вирішать, покищо невідомо.

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ЧИТАЛЬНІ.

Громадянин присіка Пили, що належить до села Семушена одержав дозвіл заложити читальню „Прогресія” ім. Марківна Шашкевича. Та же на перших основуочих Зборах винісся до новозаснованої читальні.

Бажаємо гарного розвитку новозаснованій культурній установі, а всім Членам витривалості в праці.

Склад

Народної Торговлі в Синюці

поручач

членам, кооперативам

і приватним купцям

споживчі й кольоніальні товари, насіння господарських рослин

і трав.

В УСТЮ РУСЬКІМ ЩЕ ОДНА НАРАДА.

Добра рада літша від грошей.
Добре, коли на нараді слухають до брой ради.

В Устю Руськім 16. липня ц. р. була знову цікава нарада. Приїхав пан віцестароста з Горлиць на т.зв. „роки“ послухати урядово прохань громадян. Пан віцестароста володіє українською мовою дуже добре, тому не штука було йому мати за буса того всього, що камс нем вкладається Лемкою на серце, що болить його.

Нині в Лемка найбільшішим місцем — школа. Тому не дивниця, що селяни з доколівихінів єдн катерично домагаються від урядових осіб періодічного стану на терені школи; учителів українські, українських книжок, української мови.

Слідчально громада Киятонь домагалася поверноту учит. Ліштволов, котру власне перенесено під Країні.

І добре, що твері відбулася та ка нарада. Вона може принести багато користі для села, а пан староста пізно знову настрої Лемків, іх духа, погляд. Можна чути голос народу, а голос народу — це голос Богом.

Лемко має свою відміну: мало го вореть. Та коли вже заговорить, — то ніколи на вітер, ніколи без пречини.

Школа була однією з найбільших потреб дня, котру присутні поста-
вали пану старості представити якою-
ї докладно.

Лемки хочуть спосіб, української школи, бо життя даво їм добру, „школу“, неодного назвали їх долі тут на Лемківщині і там, в Америці.

І з тобі науки має досвід, що тильки вій своїй школі співа праща.

Щоба на Лемківщині до школи, вже давніше поставили більше улати, не було би базамуцтва, не було би московіфільського зарази, бо Лемко скоро переконані будуть, що „руссі“ пророка, це елегантно оплачувані з „лодигідівськими“ пособій карітровані.

Тоді також панів Троханівських — Сокальські зліквідували на Лемків-
щині сейчас, а не доперва по 3 році! — І я так реку! — мовить війт.

какі ганебні роботи тих лемків
сміють „расії гуксів“.

Пан староста відіхав до Горлиць, а Лемки чекають на вислід помаго-
дження іх потреб дія і міркують хлопцями розумом, чому пан Лі-
штвова масчини краковянів біля „смокочі ями“, а знову дітей з Кия-
тою звініть „фацецік“ зі Старого
Санчча „сизика лемковського“, або
взагалі не чити навіть того лем-
ковського.

Добре було би, щоб і другі гро-
мади при нагоді зустрічі з особами
від уряду у подібній, річевині спо-
сіб представити устно або пись-
менно свої побажання, хотби, жа-
лі, як не мало місце в Устю Руськім.
Бо голос народу — це голос
Бога.

П. Жейнс.

НОВІ КНИЖКИ.

Франц Коковський: ЗА
ЗЕМЛЮ — лемківська повість з
передмовою Богдана Лешкота. —
Львів 1936. Українська Бібліотека”
42, стор. 128.

Лемківська землице — яка ти їш-
таша від других українських земель
заразом хоч твій хайбець дуже
тіперний — однаке як лоби у твоїх
сторонах жити, бо ти вчеш своїх ді-
тей ціє жаркі молитви, що вони
тебе пізно душево кохлють і тому
стежруті своїх загінчиків як ока в
голові.

Так ми, лемки кохаемо наші го-
ри, наші рідні хлівниці рідні —
наше відівнє багацтво! І про це п.
Др. Ф. Коковський, у часі свого
побуту на Лемківщині, має змогу
переконатися та як судя, батьків
сині оком бачив що безземельні лу-
кови сина лемківських гір до лежі.

Та найважливіше, що він нашов
відхід до душі Лемка, що не так
лего перед першим крохим її від-
чинкою.

— Е, пан — не пан!.. Надігніць
міські лахі — і зараз пан! Найлем
приїде, які посмітят на святу зем-
лицю, що маші верхи, на зелени, за-
пав панство з него віпаде. Скінч
панські лахі, надін сороку, хо-
ложні, скірні та юж по його пан-
ству.

— Я так реку! — мовить війт.

старий дідусь, що прислухувався
байдич. Я теж був в місті, ба й не
такім, як Фецьо, в гамерциєм! І
що? Покля та ми, гварда, що я
пан. А прихід гев, дораз мені панъ-
ство омріяло. Кед помія вітер із
грунь, кед я посмітрія на наші нив-
ки, на вузесенькі, дораз мене панъ-
ство минуло.

— Правда, правдена прауда! —
притякували інші. (ст. 25).

З цієї повісті Коковського про-
бивається шире серце людини, що
позбавило наших ласківні братів; кожний уступ, кожна стрічка вказ-
ує, що п. радник Коковський зажі-
є з лемківською землею, бо лише
уродженець Лемківщини відчує, коли
Лемко справді сміється, а коли
тієї сміх крізь слози проходить та
рте набомбі душу.

У цій повісті бачимо наших бра-
тів — Українців на Лемківщині та-
ких, як іх Бог створив, без фальни,
без обуди, але завзятучих. Най-
краще зображення у повісті ста-
ренкій війт Сем'я, що свою ста-
точності рід неде в селі. Подібно по-
го молодий газда Лешко, що зав-
робоженським» не відступив бать-
ківського поля, — бо коли його при-
сада стрічений брат Фецьо, що збе-
гував в місті бував та хоче відо-
брати: нину, — Лешко каже: Хижу
сплано, а ґрунту не дам...

Працював в місті. Знаме ми того
праву, знаме. Може бити, що він
працював, Лем чи тата праця та, як
я наша? Працював! А чи він ів коли
грузинський левеш, чи чорний ву-
голь з лазники скретоготов му коли
мік зубами??...

У повісті чудові розмови лемкі-
ським говором, дуже влучно відобража-
ють наше питоме лемківське „вем“. Одно, що нас Лемків разить, саме
ми живімо при вході до хат та
при прашенню християнського по-
дроблення „Слава Ісусу Христу“, а
зіколи „Слава Богу“!

Про повісті в. ф. Коковського — де-
хто скаже, що це черговий дарунок
Лемківщині, однаке ми скажемо о-
тверто, що не дарунок — бо дарун-
ків як не хочемо... й так звандто
багато „ріжких дарів“ нам насліда-
ють — це належність від братів, що
постановили свято здобрати зане-
дане та від постанови лікозі не
відступлять.

А п. Радників Коковському за
їого культуру праща в імені всіх
Українців Лемків складемо шире
лемківське Боже заплаті і помагай,

Юліан Тарнович.

Замовляйте й всім поручайте

„ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ ЛЕМКІВЩИНИ“

ко мак 258 сторінок зручн., 3 картти та 125 ілюстрацій — в шін три чл.
за один примірник — для закордону 1 ам. доллар або рівнозначність

я „УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНІ“

також з ілюстраціями на 68 сторінках друку — в шін за один примірник
50 гр. — Замовлення слати до Адміністрації „Маша Лемко“, Львів, Зем-
ровича 3. — На поштову оплату долучити 50 гривн.

ВАЖКА РАДА ПАСІЧНИКАМ.

Пасічник знає, що хочби мада — але за це гідно та розумно ведена пасіка з сильними пчелами, притягнеть більшу користь, дас більше меду, як інші рида пчел, які держаних, зважих — або до вітру постачливих.

Не всі пасічники розуміють, що дуже важко також зимівля пчел та вигнання належаної підгодовки. Коли залишають улін роблені з дощок, (шварни і дверні) глинисто, лехто паперової жітом, тріскає ця заляна в часі пасічних морозів, пасіка крізь шпари зиню, непокоту пчел, які будуться та зідають мід; говорить потім пасічник — жили пчілки до Нордлу, а потім чонусь, почутул; А не догодується, що або заблоїть їх зиню, або залишить пчелам обмаль меду. Часом неспокоєть також пчела дев'ята жовнідніцтв і бушують пасіки по вулицях. На Підкарпатті донедавній значай, там пасічники забивають всі слабі роги, а лишають на зиму кілька кілька кількох пчел, які опіслюють розмежуватися штуцю, або через переставку — до скочу. Тому ведуть відрізеві пасіки, а не як ти, що докладають зично. Післядно тому добрий, дещений та неизвичайно добріший спосіб обставновки, — зокрема замінивши пінк. Побудувати в затишному саді-огороді, довгий — на високий дімок, паніт'ївник (залежно, скільки задумується держати пчел); цебто забити до землі четвери здорови стовпів — передні вони на пів від задніх, так що погулаєння верхове простолеженінні стовпів даст скісний дах-верх, кришу, яку покриве кокшаний, чим хоче та чим стати його (голововне, щоби доні не ліг перетягти); стовпів оббити дощоками, або оплести лозою, ліщиною-дряницями, гонтами (добре є помазні, або привантажити на вільному вогні канці стовпів, не будуть запиняти скопод).³ Боку ліштині отвір на вход — двері а то і окно. В середині поставить довгий стілець або набити до землі колінко (*живіті* конечно до ставлення ліблей за пасеринагово, бо пчоли не люблять, коли не рівно висять рамці, кидаюти часто вульі, або обліплюють кончиком стінні вулини замість самі рамці; слоганки казують, що ліблеля є для них правою рукою та здоровям оком при заводженні пасік); на ці пасілки чи пак на стілець ставити підлогу вулини звернені очком до світла; цетвориці зварювати передньо-фронтовою стівкою варівнюючи. Там може переддерживати пасічник все пасічничне приладди, медарку, злий рамці, тощо; а кінці — коли поробиться ще ладів — шкільні стінки,

Господарський знаряддя, під які зажимка І скотична одія — це ведінє належно кожного господара, тому без узування треба обезпечити його від отого що від крадіжі з законом

в Т-ї взаємних обезпеченів

„Дністер”

у Львові, вул. Руська ч. 20.

дверія піни — цебто зі шнібками, можна буде слідкувати за кожним рухом працінниць-пчел. Такі примищення — як скоріше називано павільончики, захоронюватимуть пуль від дощів в часі сноти, від спеки в літі, від студені та ітряв в часі зими. Не дозволять також діяльним темним людям (які ще нажаль живуть по наших селах, та витягують якокум руцьким по чуже!) — бушувати в пасіці та ишкити забруднюючи вули.

Ю. Т.

ДВА БРАТИ!

В темних горах — при окотах — у болоті, Там зійдуть два номи на рабі,..
Не хайкай, лише спалі при дорозі.

Борані, сей у плечі, та у ноги.

Одні стоги: Тату, мінай! Мамо рідна!

Другій вілече: Діти люб! Жіно бідне!

Подивинися сей на того довго тихо —

Здивувала рідна мова, спільно лихо.

Відокоті мені замче, рідний брате —

Неповоні загнавши у Карпати.

— Я позову, мінай гостю до України,

Чей побоює не біжати ти нам руїн.

Дав гарноти на добрачі, стогнути гофа.

Звір лісіве уткає в темній борі.

Дав ковані занависи свої рані,

Сломинані і родине в кайдані.

От хвата час лота доле раз докузи,

Не в гостях, зинець в полі так, де труни.

Виріс в брате далеко у Полтаві,

Та загну в Карпатах — на мурах.

Другій каже: горе брате нам пещанско!

Нашим людям, нашим винам, горах

(красним);

Та пайтища наша гора-лота сила,

Цо віз зі братів ворожевий поробіть.

Не я племіно, бо відкідні ми ще гобі,

Візьмімо свої рані й вороді!

Кров проглати не пропаде зродине нині —

Буде, буде Україна ще часливіша.

Легендна Церква Рожд. Пр. Богородиці,
збуд. 1743 р. в Лозині, біля Мирагорода.

**Купуйте тільки
найкращі шевські кіліні
ДЕНДРА**

Фабрика

У

Львов-

вул.
Ботанічна
ч. 85 а.

••••• ПОСМІШТЕСЯ КУСЬКОВІ.

Старі від Абрум сидить з літньою за столом. Преходить жінка гайдар з старим заломом і хоче продати Абрумові акусі вітаву.

— Но чо ми того? Шо з того можка проблема? — пішеш Абруму.

— Можна зробити кіль, ізля, горюч, пістолет?

— Пістолет? Дим відкуватесь!

••••• ПОСЛІДНЯ РАТА.

— Прощу, це посідання рата за діччині вінок, що в його куїні у вас.

— А як мається дитина?

— Дівчо, затира входить замука.

••••• ДОВГО НЕ БУВ У СУДІ.

Судін: Кілько жас часу зануло, як він були поспідній раз у суді?

— Паскудин: 20 літ.

— А де він за той час мешкан?

— В арешті, прошу Старого Суду.

••••• СЛУДІННЕ ОБУРЕННЯ.

Крамаро — Панчомі? А яке число дати, прошу пані?

— Пані (обурена): Та — разуміється, як дів! Хіба він відома?

••••• В ТРАМВАЮ.

Грубий чак з трамвом виникається до переднього трамвоя. Один з дідух покликав фурмаче:

— Трамвай — для лілів.

— Добродій — зійтися з трамвом — відмінно то він Ної коче, в якому живиться всі змірта, від склону до осла височиною.